

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูภาษาไทยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5" ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

การศึกษาต้นคว้า

1. ศึกษาระเบียบกรมสามัญศึกษา ว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชา และรองหัวหน้าหมวดวิชา พ.ศ. 2522
2. ศึกษาตำรา วารสาร สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. สอบถาม สัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์วิชาภาษาไทย กรมสามัญศึกษา ผู้บริหาร และหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย พร้อมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหาร และครูภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยดำเนินการเลือกประชากร และกลุ่มตัวอย่างประชากรดังนี้

1. สำนวจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมดในเขตการศึกษา 5 ที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 117 โรงเรียน
2. ใช้ประชากรที่เป็นผู้บริหาร คือผู้อำนวยการ หรืออาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ โรงเรียนละ 1 คน ได้ผู้บริหาร จำนวน 117 คน
3. ใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ร้อยละ 90 ของแต่ละจังหวัด โดยกระจายให้ครบทุกโรงเรียน ได้ครูภาษาไทยทั้งสิ้น 420 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรดังรายละเอียดแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงเรียนทั้งหมด	จำนวนผู้บริหารที่เป็นประชากร	จำนวนครูทั้งหมด	จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร
สุพรรณบุรี	26	26	82	74
สมุทรสงคราม	9	9	46	41
ราชบุรี	23	23	116	104
เพชรบุรี	20	20	88	79
กาญจนบุรี	24	24	71	64
ประจวบคีรีขันธ์	15	15	64	58
รวม	117	117	467	420

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 4 ระดับ จำนวน 116 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ค่าแจกคำถามออกเป็น 3 ด้านดังนี้

1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ ได้แก่

1.1	ความรู้ทั่วไป	จำนวน	13	ข้อ
1.2	ความรู้ด้านการบริหารงาน	จำนวน	15	ข้อ
1.3	ความรู้ด้านการนิเทศ	จำนวน	9	ข้อ
1.4	ความรู้เฉพาะงานในหน้าที่			
1.4.1	หลักสูตร และ เอกสาร การโยกหลักสูตร	จำนวน	8	ข้อ
1.4.2	เนื้อหาวิชา	จำนวน	5	ข้อ
1.4.3	วิธีการสอน	จำนวน	5	ข้อ
1.4.4	สื่อการสอน	จำนวน	6	ข้อ
1.4.5	การวัดผลและการประเมินผล	จำนวน	9	ข้อ

2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทักษะ ได้แก่

2.1	ทักษะความเป็นผู้นำ	จำนวน	7	ข้อ
2.2	ทักษะมนุษยสัมพันธ์	จำนวน	6	ข้อ
2.3	ทักษะกระบวนการหมู่พวก	จำนวน	5	ข้อ
2.4	ทักษะการบริหารงานบุคคล	จำนวน	5	ข้อ
2.5	ทักษะการประเมินผลงาน	จำนวน	5	ข้อ

3) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านลักษณะนิสัย เช่น

อุปนิสัย คุณธรรม ความรับผิดชอบ และความกระตือรือร้น จำนวน 18 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open end) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยตามหัวข้อที่กำหนดให้

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมของแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อทดลองใช้ต่อไป (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก ข หน้า 138)

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย โดยทดลองใช้กับผู้บริหาร จำนวน 10 คน และครูภาษาไทย จำนวน 10 คน ต่อจากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การ เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากกรมส่งเสริมการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ถึงผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยส่งข้อมูลไปทางไปรษณีย์ และการเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมด้วยตนเอง

แบบสอบถามที่ส่งไปยังผู้บริหาร จำนวน 117 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 117 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

แบบสอบถามที่ส่งไปยังครูภาษาไทย จำนวน 420 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 417 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.28

รวมแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดจำนวน 537 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 534 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.44 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคัดแยกเป็นกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูภาษาไทย
ต่อจากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์ SPSSX
(Statistical Packages for the Social Sciences - X) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวคค่าตอบ นำมาวิเคราะห์โดยใช้
ค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}} \times 100$$

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ซึ่งมี
ลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดยนำมาวิเคราะห์ค่าดังนี้

2.1 หาค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) ของคำถามแต่ละ
ข้อโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

\bar{X} แทน ค่ามัธยฐานเลขคณิต

$\sum fx$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน

n แทน จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

(John E. Freund 1981 : 61)

กำหนดค่า คะแนนของคำตอบเป็น 4 ระดับดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ค่าคะแนน	เท่ากับ	4
เห็นด้วยมาก	ให้ค่าคะแนน	เท่ากับ	3
เห็นด้วยน้อย	ให้ค่าคะแนน	เท่ากับ	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนน	เท่ากับ	1

นำค่ามัธยฐานเลขคณิตมา แปลความหมาย โดยถือเกณฑ์ดังนี้

3.50 - 4.00	หมายความว่า	เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
2.50 - 3.49	หมายความว่า	เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
1.50 - 2.49	หมายความว่า	เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
1.00 - 1.49	หมายความว่า	เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

2.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของค่าถามแต่ละข้อโดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{n (\sum fx^2) - (\sum fx)^2}{n (n-1)}}$$

S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

$\sum fx$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน

$\sum fx^2$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กำลังสองของคะแนน

n แทน จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

(John E. Freund 1981 : 61)

2.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหาร และครูภาษาไทยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย โดยใช้วิธีการทางสถิติ คือการทดสอบค่าที (t-test) จากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

t	แทน อัตราส่วนวิกฤติ
\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน ค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนความเห็นของผู้บริหารและครูภาษาไทย
S_1, S_2	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเห็นของผู้บริหารและครูภาษาไทย
n_1, n_2	แทน จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูภาษาไทย

2.4 ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ตามหัวข้อที่กำหนดให้ วิเคราะห์โดยนำมาจัดกลุ่ม หาความถี่ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม และนำเล่นในรูปความเรียง